

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **E., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou T.T., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. T.T., proti žalovanému **L. V.**, bývajúcemu v Z., zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. R. H., s.r.o., so sídlom v N., IČO: X., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. R. H., za účasti vedľajšieho účastníka **Z.**, so sídlom v P., IČO: X., zastúpeného JUDr. A. M., advokátom v S., **o zaplatenie 5 626,45 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 18 C 25/2012, o dovolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. augusta 2012 sp. zn. 25 Co 190/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi a žalovanému voči vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra uznesením z 9. mája 2012 č. k. 18 C 25/2012-54 zastavil konanie, keďže žalobca vzal žalobu späť (§ 96 ods. 1 a 3 O.s.p.), vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p.) a rozhodol o vrátení súdneho poplatku (§ 11 ods. 3 a 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov). V odôvodnení uviedol, že nedošlo k splneniu podmienok pre aplikáciu § 146 ods. 2 O.sp., lebo žalobca v späťvzati žaloby neuviedol dôvod jej späťvzatia a trovy vynaložené vedľajším účastníkom (za právne zastúpenie) nepovažoval súd za účelne vynaložené. O trovách konania preto súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. c/ O.s.p.

Na odvolanie žalovaného a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného (ďalej len „vedľajší účastník“) Krajský súd v Nitre uznesením z 31. augusta 2012 sp. zn. 25 Co 190/2012 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania v zmysle § 220 O.s.p. zmenil tak, že žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy prvostupňového konania 238,22 € a trovy odvolacieho konania 22,10 € a vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že občianskoprávne (sporové) konanie je ovládané zásadou zodpovednosti za výsledok konania, podľa ktorej účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelné uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. V prípade zastavenia konania však naopak zásadne žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Výnimku z tejto všeobecnej zásady predstavuje ustanovenie 146 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého možno niektorému z účastníkov uložiť povinnosť nahradiť druhému z účastníkov trovy zastaveného konania podľa vety prvej tohto ustanovenia tomu z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a podľa vety druhej tohto ustanovenia žalovanému v prípade, ak pre jeho správanie bol vzatý späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. V tomto ustanovení sa teda opätovne premieta zodpovednosť účastníka za zavinenie na zastavení konania, ktoré sa však výlučne posudzuje z procesného hľadiska. V tomto konaní žalobca podaním doručeným súdu 23. apríla 2010 vzal žalobu v celom rozsahu späť v dôsledku toho bolo konanie súdom zastavené. Zastavenie konania zavinil žalobca, preto odvolací súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania aplikoval § 146 ods. 2 O.s.p. a ich náhradu priznal žalovanému vo výške 238,22 € (špecifikáciu trov vid' str. 5 ods. 2 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu).

Pokiaľ ide o trovy vedľajšieho účastníka zastúpeného advokátom (za dva úkony právnej pomoci - 1/ prevzatie a príprava zastúpenia a 2/ vyjadrenie k veci z 30. apríla 2014 – vznesenie námietky premlčania), odvolací súd v zhode so správnym názorom súdu prvého stupňa dospel k záveru, že tieto trovy neboli účelne vynaložené, a preto nie je možné priznať ich náhradu. Žalovaný je v konaní zastúpený právnym zástupcom, ktorý háji jeho záujmy, úkony vedľajšieho účastníka stojaceho na jeho strane, robené potom, ako právny zástupca prevzal právne zastupovanie žalovaného (vznesenia námietky premlčania vedľajším účastníkom potom, ako žalobca už vzal svoj návrh späť), treba považovať za nehospodárne a účelové. Takýto záver nespochybňuje ani vyjadrenie vedľajšieho účastníka v odvolaní, že práve vznesenie námietky premlčania bolo motívom žalobcu, že vzal svoj návrh na začatie

konania späť. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že v danom konaní vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania až potom, ako žalobca vzal svoj návrh na začatie konania späť.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu (voči výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi) podal včas dovolanie vedľajší účastník. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil tým, že odvolací súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. porušením zásady dvojinštančnosti konania a práva na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odvolaciemu súdu vyčítal nerešpektovanie ustanovenia § 213 ods. 2 O.s.p. Účastníci sa nemali možnosť vyjadriť k ustanoveniam § 146 ods. 2 O.s.p., ktoré nebolo dovtedy pri rozhodovaní o trovách konania použité, lebo súd prvého stupňa o náhrade trov konania rozhodol len podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, nie je z neho zrejmé, z akých skutočností odvolací súd vychádzal a aký výklad práva na vec použil. V ďalšom dovolateľ poukázal na niektoré súdne konania a v nich vydané rozhodnutia odvolacími súdmi, ktorými došlo k priznaniu náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi za služby právnej pomoci.

Žalobca sa k dovolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadril.

Žalovaný navrhol dovolanie vedľajšieho účastníka ako nedôvodné zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania 123,91 € za jeden úkon právnej služby – vyjadrenie k dovolaniu z 15. marca 2013, lebo konanie netrpí namietanou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) preskúmal podané dovolanie z hľadiska jeho prípustnosti a dospel k záveru, že v danej veci nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V zmysle § 239

ods. 3 O.s.p. ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia (o. i.) vtedy, ak ide o uznesenie o trovách konania. Dovolateľ napadol dovolaním uznesenie, ktorým odvolací súd rozhodol o trovách konania. Takéto uznesenie je v § 239 ods. 3 O.s.p. zaradené medzi uznesenia, v prípade ktorých je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená. Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 239 O.s.p. neprichádza do úvahy.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolací súd nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení a teda ani podmienku prípustnosti dovolania, na ktorú poukazoval dovolateľ a ktorá mala spočívať v odňatí mu možnosti konať pred súdom.

Dovolací súd nepovažuje námietku vedľajšieho účastníka, podľa ktorej ho mal odvolací súd osobitne vyzvať na vyjadrenie k možnej aplikácii § 146 ods. 2 O.s.p. s odôvodnením, že na rozhodnutie o trovách konania chce aplikovať ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, za dôvodnú. Súdna prax sa ustálila v názore, že procesné rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nemôže mať atribúty, tzv. prekvapivého rozhodnutia. V tejto súvislosti dovolací súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 120/2013, ktoré bolo prijaté občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 10. decembra 2013 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktorého právna veta znie takto: „Postup odvolacieho súdu podľa § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku neprichádza do úvahy pri rozhodovaní o trovách konania a ani pri iných

nemeritórnych rozhodnutiach.“ Účelom ustanovenia § 213 ods. 2 O.s.p. je totiž primárne zabrániť prekvapivému rozhodnutiu odvolacieho súdu z hľadiska právnej kvalifikácie merita veci podľa (odlišného ustanovenia) hmotného práva. Rozhodnutie o trovách konania je vnútorne jednotnou procesnoprávnou otázkou, pri ktorej nemožno samostatne hovoriť na jednej strane o ustanoveniach upravujúcich náhradu trov konania podľa zásady úspechu, resp. výsledku konania a na druhej strane o odlišných ustanoveniach tieto princípy modifikujúcich (viď uznesenie ÚS SR z 8. decembra 2011 sp. zn. II. ÚS 563/2011). Takýto názor je aj v súlade s názormi prezentovanými v odbornej právnickej literatúre (napr. Števček/Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok – Komentár, Nakladatelství C. H. Beck, 2009, str. 635). Nemeritórne (procesné) rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nemá atribúty, tzv. prekvapivého rozhodnutia, pri jeho vydávaní sa neuplatní procesný postup v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. a v tejto súvislosti nedochádza k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal s otázkou náhrady trov konania vedľajšieho účastníka, osobitne prečo mu ich náhrada nebola priznaná. Stručne a jasne rozviedol svoju úvahu, či možno považovať trovy konania, ktoré si uplatnil v predmetnej veci vedľajší účastník, za účelné, resp. z akých dôvodov ich za účelné nepovažoval. Prijaté závery primerane vysvetlil (pozn.: dovolací súd sa ich správnosťou nezaoberal). Podľa názoru dovolacieho súdu uznesenie odvolacieho súdu spĺňa zákonné požiadavky odôvodnenia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. Pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie uznesenia, správnosť právnych záverov nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Skutočnosť, že vedľajší účastník má odlišný názor, než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

K námietkam dovolateľa s odvolaním sa na niektoré rozhodnutia krajských súdov, ktoré spochybňujú správnosť právnej argumentácie odvolacieho súdu v tomto konaní o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi pre neúčelnosť, dovolací súd uvádza, že ide o námietku vzťahujúcu sa k otázke (ne)správneho právneho posúdenia veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Na uvedenom mieste sa žiada zdôrazniť, že dovolaciemu súdu neprislúcha polemizovať s dovolateľom o tom, či rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza zo správneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.),

t.j. či bola správne vyložená právna norma, či zo skutkových zistení bol vyvodený správny právny záver. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd totiž právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005, sp. zn. 4 Cdo 165/2003, sp. zn. 7 Cdo 56/2011 a iné). I keby teda tvrdenia dovolateľa o založení rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení otázky o (ne)účelnosti vynaložených trov konania boli prípadne aj opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného hľadiska neposudzoval), dovolateľom vytýkané okolnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania vedľajšieho účastníka nemožno vyvodiť z ustanovení § 237 a § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

Vedľajší účastník nebol v dovolacom konaní úspešný. Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo len úspešnému žalobcovi, stojacemu na opačnej strane v spore

(§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.); dovolací súd mu ale nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.). Žalovanému v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. nevzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania, lebo v spore vystupoval na strane neúspešného vedľajšieho účastníka, ich náhradu mu preto dovolací súd nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. septembra 2014

JUDr. Oľga T r n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková